

Dabaszgāzes pārvades sistēmas
pakalpojuma tarifu projekts
PUBLISKOJAMĀ DAĻA

Rīga

2017. gada 21. decembris

Saturs

1	Kopsavilkums	3
2	Prognozētā pārvades sistēmas ieejas un izejas jauda.....	5
3	Kopējās pārvades sistēmas izmaksas.....	6
4	Gada jaudas produktu aprēķins	7
5	Īstermiņa produkti – nepārtraucamie.....	8
6	Īstermiņa produkti – pārtraucamie.....	9
6.1	Atslēdzamās jaudas produktu tarifs.....	9
6.2	Atslēdzamās virtuālās pretplūsmas jaudas produktu tarifs.....	10
7	2018. gada tarifu projekta ieņēmumu pieļaujamā robeža.....	11
8	Tarifu projekta paskaidrojumi	12
8.1	Tarifu projekta sagatavošanas bāze	12
8.2	Galvenie pieņēmumi.....	12
8.3	Vēsturiskās sistēmas plūsmas.....	13
8.4	Pārvades segmenta darbība pēc tirgus atvēršanas	13
8.5	Izsole dabas gāzes nodrošināšanai starpsavienojuma punktā ar Inčukalna PGK	14
8.6	Pārvades sistēmas ieejas/izejas punkti.....	15
8.6.1	Plūsmu sadalījums par ieejas/izejas punktiem.....	16
8.6.2	IPGK jauda un piemērojamā atlaide.....	17
8.6.3	Izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei.....	18
8.7	Tarifu projektā noteiktie reizinātāji, koeficienti un sezonālie faktori.....	19
8.8	Tarifus veidojošo izmaksu pamatojums	19
8.8.1	Izmaksu attiecināšana starp reģionālo un pārrobežu sistēmu	19
8.8.2	Regulējamo aktīvu bāze	20
8.8.3	Nolietojums un amortizācijas atskaitījumi	20
8.8.4	Nodokļi	20
8.9	Ekspluatācijas izmaksas	20
8.9.1	Dabaszgāzes apjomi tehnoloģiskām vajadzībām pārvadē.....	20
8.9.2	Personāla izmaksas	20
8.9.3	Kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas.....	21
8.9.4	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	21
9	Ieejas un izejas punktu 2015.-2018. gada jaudas, dabaszgāzes bilance MWh.....	22

1 Kopsavilkums

2017. gads bija pārvades sistēmas operatora pirmais darbības gads, kad līdz ar dabasgāzes tirgus atvēršanu 2017. gada 3. aprīlī, notika ieejas/izejas jaudu rezervēšanas sistēmas ieviešana un pāreja no dabasgāzes uzskaites tilpuma mērvienībās (m³) uz uzskaiti enerģijas vienībās (kWh).

Pēc dabasgāzes tirgus atvēršanas akciju sabiedrība “Conexus Baltic Grid” (turpmāk – Sabiedrība, Conexus) kā pārvades sistēmas operators ir galvenais efektīvas tirgus darbības veicinātājs. Pārvades sistēmas operators ir par Latvijas tirgus zonu atbildīgais dabasgāzes tirgus dalībnieks, kura atbildībā ir enerģijas pārvades sistēmas darbība, apkalpošana, drošība un savienojums ar citu valstu pārvades sistēmām.

2017. gada 1. jūlijā stājās spēkā jauni, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK, Regulators) apstiprinātie pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi, kuri tika izstrādāti atbilstoši ar Regulatora 2016. gada 28. novembra lēmumu Nr. 1/29 apstiprinātajai Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikai. Darbībai jaunajā tirgus situācijā ir veiktas būtiskas izmaiņas dabasgāzes normatīvajos aktos un pieņēmumos, kas radīja apstiprinātajos tarifos neiekļautas izmaksas:

1. 2017. gada 28. martā Ministru kabinets pieņēma grozījumus 2011. gada 19. aprīļa noteikumos Nr.312, pamatojoties uz kuriem dabasgāzes rezervju nodrošināšana un uzglabāšana tiek uzdota pārvades sistēmas operatoram, kas nodrošinās dabasgāzes krīzes rezervju glabāšanu Inčukalna pazemes gāzes krātuvē;
2. Lai nodrošinātu ES un nacionālajos normatīvajos aktos noteikto pārvades sistēmas operatora atbildību par pārvades sistēmas viengabalainību, drošu, efektīvu un ilgtspējīgu darbību, maksimālu tehnisko jaudu pieejamību un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu pārvades sistēmas lietotāju pieprasītā apjomā, pārvades sistēmas operators 2017. gadā organizēja izsoli par dabasgāzes pieejamības nodrošināšanu pārvades sistēmas starpsavienojumā ar krātuvi 2017./2018. gada krātuves ciklā. Izsoles nosacījumi paredz tirgotāju pienākumu uzglabāt dabasgāzes apjomu, ar ko tie piedalījušies dabasgāzes pieejamības nodrošināšanas izsolē, līdz kādam no izsoles noteikumos iepriekš noteiktam datumam, tādejādi nodrošinot nepieciešamo ieejas jaudu pārvades sistēmas starpsavienojumā ar krātuvi un pārvades sistēmas stabilu un drošu darbību kopumā ziemas mēnešos, kad ir sagaidāmi dabasgāzes patēriņa maksimumi.

Saskaņā ar Metodikas 66.punktu sistēmas operators līdz katra gada 1. februārim iesniedz regulatoram izvērtēšanai tarifu projektu un tam atbilstošās izmaksas 12 mēnešu periodam, informāciju par tarifu pārskata ciklā plānotajiem jaudas rezervēšanas pakalpojuma nepieciešamiem ieņēmumiem, kā arī informāciju par iepriekšējā kalendārā gada ieņēmumiem no jaudas rezervēšanas pakalpojuma un kopējām faktiskām pārvades sistēmas jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksām. Salīdzinot ar iepriekšējo tarifu projektu, izmaksas ir pieaugušas par 6,1 milj. EUR.

Jaunie 2018. gadam plānotie piemērojamie dabasgāzes pārvades pakalpojumu tarifi ir pārdomāti, izsvērti un atbilstoši jaunajai situācijai dabasgāzes tirgū pēc dabasgāzes tirgus atvēršanas. Tarifu projektā paredzētā atlaides piešķiršana 100% apmērā starpsavienojumā ar Inčukalna pazemes krātuvi dos iespēju tirgotājiem efektīvāk izmantot savus krājumus ikdienas balansēšanā.

Jaunie tarifi ir noteikti tādā apmērā, lai dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāju maksājumi segtu ekonomiski pamatotas pakalpojumu izmaksas un nodrošinātu pārvades pakalpojuma

rentabilitāti. Piedāvātie tarifi ir zemākie Baltijas valstu vidū, un veicina likvīda Baltijas vairumtirdzniecības tirgus veidošanos.

2 Prognozētā pārvades sistēmas ieejas un izejas jauda

Nr. p. k.	Pārvades sistēmas kopējā ieejas un izejas jauda	Apzīmējums	Mērv.	2018 Tarifu projekts		
1	Pārvades sistēmas ieejas jauda $P_{ie} = \text{SUM} (i=1; n_{ie}) P_{ie} (i) + P_{ie.kr.}$	P_{ie}	kWh/d	78 371 734		
	Ieejas punkta prognozētā dienas vidējā jauda					
	no Korneti				kWh/d	34 477 789
	no Kiemenai				kWh/d	10 317 548
	no Karksi				kWh/d	0
	no dabasgāzes krātuves	$P_{ie.kr.}$	kWh/d	33 576 397		
2	Pārvades sistēmas izejas jauda $P_{iz} = \text{SUM} (i=1-n_{iz}) (P_{iz} (i)) + P_{iz.v} + P_{iz.kr.}$	P_{iz}	kWh/d	78 371 734		
	Izejas punkta prognozētā dienas vidējā jauda					
	uz Korneti				kWh/d	0
	uz Kiemenai				kWh/d	5 286 395
	uz Karksi				kWh/d	2 020 219
	Latvijas lietotāju apgādei				$P_{iz.v}$	kWh/d
	uz dabasgāzes krātuvi	$P_{iz.kr.}$	kWh/d	32 640 378		
3	Gada laikā dabasgāzes pārvades un sadales sistēmai pieslēgtajiem gazificētajiem objektiem piegādātās dabasgāzes apjomu prognoze	$Q_{nod.liet}$	kWh/gadā	14 025 030 757		

Conexus Baltic Grid valdes priekšsēdētājs

A. Kalvītis

Conexus Baltic Grid valdes locekle

Z. Kotāne

Apstiprināts AS "Conexus Baltic Grid"

2017. gada 21. decembra

Valdes sēdē protokols Nr.55(2017)

3 Kopējās pārvades sistēmas izmaksas

Nr. p.k.	Izmaksu posteņi	Apzīmējums	Mērv.	2018 Tarifu projekts
	Iepriekšējā tarifu pārskata cikla izmaksu korekcija (skat. 8.punktu)		tūkst.EUR	0
1	Pārvades sistēmas kopējas izmaksas $I_{\text{PSO}} = I_{\text{e PSO ST}} + I_{\text{e PSO reg}}$	I_{PSO}	tūkst.EUR	37 044
	$I_{\text{PSO ST}} = I_{\text{kap ST}} + I_{\text{eksp ST}} + I_{\text{nod ST}}$	$I_{\text{PSO ST}}$	tūkst.EUR	5 920
	$I_{\text{PSO reg}} = I_{\text{kap reg}} + I_{\text{eksp reg}} + I_{\text{nod reg}}$	$I_{\text{PSO reg}}$	tūkst.EUR	31 124
2	Kapitāla izmaksas $I_{\text{kap}} = P_{\text{KA}} + I_{\text{nos}}$	I_{kap}	tūkst.EUR	17 712
2.1	Kapitāla atdeve $P_{\text{KA}} = \text{RAB} * \text{wacc}$	P_{KA}	tūkst.EUR	8 312
	Regulējamo aktīvu bāzes kopējā summa	RAB	tūkst.EUR	176 862
	Vidēji svērtā kapitāla atdeves likme	wacc	%	4.70%
2.2	Pamatlīdzekļu nolietojums $I_{\text{nos}} = I_{\text{nos pam}} + I_{\text{nos nem}}$	I_{nos}	tūkst.EUR	9 400
3	Nodokļu izmaksas $I_{\text{nod}} = I_{\text{ip.nod}} + I_{\text{ien.nod}}$	I_{nod}	tūkst.EUR	877
4	Ekspluatācijas izmaksas $I_{\text{ekspl}} = I_{\text{tehn proc}} + I_{\text{pers}} + I_{\text{rem}} + I_{\text{saimn}}$	I_{ekspl}	tūkst.EUR	18 455
4.1	Dabaszāzes pārvades zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas $I_{\text{tehn proc}} = I_{\text{zud}} + I_{\text{teh}} = (E_{\text{zud}} + E_{\text{teh}}) * C_{\text{zud}}$	$I_{\text{tehn proc}}$	tūkst.EUR	362
4.2	Personāla un sociālās izmaksas	I_{pers}	tūkst.EUR	3 460
4.3	Kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas	I_{rem}	tūkst.EUR	5 910
4.4	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	I_{saimn}	tūkst.EUR	3 014
5	2017.gada tarifu projektā neiekļautās atgūstamās izmaksas		tūkst.EUR	5 709

Conexus Baltic Grid valdes priekšsēdētājs

A. Kalvītis

Conexus Baltic Grid valdes locekle

Z. Kotāne

Apstiprināts AS "Conexus Baltic Grid"

2017. gada 21. decembra

Valdes sēdē protokols Nr.55(2017)

4 Gada jaudas produktu aprēķins

Nr. p.k.	Gada standarta jaudas ieejas/izejas produktu tarifi	Apzīmējums	Mērv.	2018 Tarifu projekts
	Pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas	$I_{\text{PSO ST}}$	EUR	5 919 674
	Reģionālās apgādes pārvades sistēmas izmaksas	$I_{\text{PSO reg}}$	EUR	31 124 595
	Pārvades sistēmas ieejas jauda	P_{ie}	kWh/d	78 371 734
	Pārvades sistēmas izejas jauda	P_{iz}	kWh/d	78 371 734
	Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves prognozētā dienas vidējā jauda	$P_{\text{ie kr}}$	kWh/d	33 576 397
	Izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi prognozētā dienas vidējā jauda	$P_{\text{iz kr}}$	kWh/d	32 640 378
	Izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei prognozētā maksimālā dienas jauda	$P_{\text{iz v}}$	kWh/d	38 424 742
	Gada laikā dabasgāzes pārvades un sadales sistēmai pieslēgtajiem gazificētajiem objektiem piegādātās dabasgāzes apjomu prognoze	$Q_{\text{nod liet}}$	kWh	14 025 030 757
	Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi izmaksu pārdales koeficients starp pārvades sistēmu un izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei	K_{reg}		84%
	Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifiem piemērotā atlaide	D_{kr}		100%
1	Standarta gada ieejas jaudas produkta tarifs ieejas punktam no citas valsts pārvades sistēmas aprēķins	T_{ie}	EUR/kWh/d/gadā	0.0422329
2	Standarta gada ieejas no dabasgāzes krātuves jaudas produkta tarifs	$T_{\text{ie kr}}$	EUR/kWh/d/gadā	0.0000000
3	Standarta gada izejas jaudas produktu tarifs izejas punktam uz citas valsts pārvades sistēmas aprēķins	T_{iz}	EUR/kWh/d/gadā	0.0420195
4	Standarta gada izejas uz dabasgāzes krātuvi jaudas produkta tarifs	$T_{\text{iz kr}}$	EUR/kWh/d/gadā	0.0000000
5	Reģionālās pārvades sistēmas pakalpojumu komponente	$K_{\text{pārv}}$	EUR/kWh	0.0024845

Conexus Baltic Grid valdes priekšsēdētājs _____

A. Kalvītis

Conexus Baltic Grid valdes locekle _____

Z. Kotāne

Apstiprināts AS "Conexus Baltic Grid"

2017. gada 21. decembra

Valdes sēdē protokols Nr.55(2017)

5 Īstermiņa produkti – nepārtraucamie

2018.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas T_{ie}	No dabasgāzes krātuves $T_{ie\ kr}$	Uz citas valsts pārvades sistēmu T_{iz}	Uz dabasgāzes krātuvi $T_{iz\ kr}$

Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0.0422329	0.0000000	0.0420195	0.0000000
---------------------------------	--------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tarifi ceturkšņa jaudai

1. ceturksnis		0.0104136	0.0000000	0.0103610	0.0000000
2. ceturksnis	kWh / dienā	0.0105293	0.0000000	0.0104761	0.0000000
3. ceturksnis	/ ceturksnī	0.0106450	0.0000000	0.0105912	0.0000000
4. ceturksnis		0.0106450	0.0000000	0.0105912	0.0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

		Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena
		$T_{ie\ m}$	$T_{ie\ d}$	$T_{ie\ d\ l}$	$T_{ie\ m}$	$T_{ie\ d}$	$T_{ie\ d\ l}$	$T_{iz\ m}$	$T_{iz\ d}$	$T_{iz\ d\ l}$	$T_{iz\ m}$	$T_{iz\ d}$	$T_{iz\ d\ l}$
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Februāris		0.0032398	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032234	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Marts		0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Aprīlis		0.0034712	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0034537	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Maijs		0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Jūnijs		0.0034712	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0034537	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Jūlijs		0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Augusts		0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Septembris		0.0034712	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0034537	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Oktobris		0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Novembris		0.0034712	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0034537	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Decembris		0.0035869	0.0001215	0.0001215	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0035688	0.0001209	0.0001209	0.0000000	0.0000000	0.0000000

Īstermiņa standarta jaudas produktu reinizētāji

$K_c=1.00$ $K_m=1.00$ $K_p=1.05$ $K_{pi}=1.05$

Conexus Baltic Grid valdes priekšsēdētājs _____

A. Kalvītis

Conexus Baltic Grid valdes locekle _____

Z. Kotāne

Apstiprināts AS "Conexus Baltic Grid"

2017. gada 21. decembra

Valdes sēdē protokols Nr.55(2017)

6 Īstermiņa produkti – pārtraucamie

6.1 Atslēdzamās jaudas produktu tarifs

2018.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN											
		Ieejas punkti		Izejas punkti									
		No citas valsts pārvades sistēmas	No dabasgāzes krātuves	Uz citas valsts pārvades sistēmu	Uz dabasgāzes krātuvi								
Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0.0401212	0.0000000	0.0399185	0.0000000								
Tarifi ceturkšņa jaudai													
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0.0098929	0.0000000	0.0098429	0.0000000								
2. ceturksnis		0.0100028	0.0000000	0.0099523	0.0000000								
3. ceturksnis		0.0101127	0.0000000	0.0100617	0.0000000								
4. ceturksnis		0.0101127	0.0000000	0.0100617	0.0000000								
Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai													
	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena
		T _{ie m}	T _{ie d}	T _{ie d}	T _{ie m}	T _{ie d}	T _{ie d}	T _{iz m}	T _{iz d}	T _{iz d}	T _{iz m}	T _{iz d}	T _{iz d}
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Februāris		0.0030778	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0030622	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Marts		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Aprīlis		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Maijs		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Jūnijs		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Jūlijs		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Augusts		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Septembris		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Oktobris		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Novembris		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Decembris		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000

$K_{\text{pārsi}}=0.05$

Conexus Baltic Grid valdes priekšsēdētājs _____

A. Kalvītis

Conexus Baltic Grid valdes locekle _____

Z. Kotāne

Apstiprināts AS “Conexus Baltic Grid”

2017. gada 21. decembra

Valdes sēdē protokols Nr.55 (2017)

6.2 Atslēdzamās virtuālās pretplūsmas jaudas produktu tarifs

2018.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas $T_{p\ virt\ ie}$	No dabasgāzes krātuves $T_{p\ virt\ ie\ kr}$	Uz citas valsts pārvades sistēmu $T_{p\ virt\ iz}$	Uz dabasgāzes krātuvi $T_{p\ virt\ iz\ kr}$
Ilgtermiņa virtuālās jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0.0401212	0.0000000	0.0399185	0.0000000

Tarifi ceturksņa jaudai

1. ceturksnis		0.0098929	0.0000000	0.0098429	0.0000000
2. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0.0100028	0.0000000	0.0099523	0.0000000
3. ceturksnis		0.0101127	0.0000000	0.0100617	0.0000000
4. ceturksnis		0.0101127	0.0000000	0.0100617	0.0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

		Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena
		$T_{p\ virt\ ie\ m}$	$T_{p\ virt\ ie\ d}$	$T_{p\ virt\ ie\ dl}$	$T_{p\ virt\ ie\ kr\ m}$	$T_{p\ virt\ ie\ kr\ d}$	$T_{p\ virt\ ie\ kr\ dl}$	$T_{p\ virt\ iz\ m}$	$T_{p\ virt\ iz\ d}$	$T_{p\ virt\ iz\ dl}$	$T_{p\ virt\ iz\ kr\ m}$	$T_{p\ virt\ iz\ kr\ d}$	$T_{p\ virt\ iz\ kr\ dl}$
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Februāris		0.0030778	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0030622	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Marts		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Aprīlis		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Maijs		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Jūnijs		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Jūlijs		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Augusts		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Septembris		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Oktobris		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Novembris		0.0032976	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0032810	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000
Decembris		0.0034076	0.0001154	0.0001154	0.0000000	0.0000000	0.0000000	0.0033903	0.0001148	0.0001148	0.0000000	0.0000000	0.0000000

Atslēdzamās jaudas produktu reizinātājs pretplūsmas pakalpojumam

$$K_{virt}=0.95$$

Conexus Baltic Grid valdes priekšsēdētājs _____

A. Kalvītis

Conexus Baltic Grid valdes locekle _____

Z. Kotāne

Apstiprināts AS "Conexus Baltic Grid"

2017. gada 21. decembra

Valdes sēdē protokols Nr.55 (2017)

7 2018. gada tarifu projekta ieņēmumu pieļaujamā robeža

	Mērv.	2018 Tarifu projekts
Ieņēmumi, ņemot vērā metodikā noteikto ieņēmumu pieļaujamo robežu	tūkst. EUR	36 213-37 876

8 Tarifu projekta paskaidrojumi

8.1 Tarifu projekta sagatavošanas bāze

Conexus ir sagatavojis pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu (turpmāk – Tarifu projekts) atbilstoši Regulatora 2016. gada 28. novembra lēmumam Nr. 1/29 (prot. Nr.45, 4.p), ar kuru apstiprināta "Dabaszāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" (turpmāk tekstā - Metodika), kā arī atbilstoši Regulatora 2017. gada 24. augusta ar lēmumu Nr.164 (prot. Nr.29, 5.p) noteiktajai kapitāla atdeves likmei 4,7 %.

Dabaszāzes gads noteikts no 2018. gada 1. aprīļa līdz 2019. gada 31. martam. Saskaņā ar Metodikas 3.punktu, tarifu pārskata cikla garums ir 1 gads un, ņemot vērā gāzes gada sākumu un to, ka tirgus dalībniekiem ir jāpiedāvā gada jaudas produkts, plānots, ka jaunie tarifi stāsies spēkā 2018. gada 1. aprīlī.

Izmaksu un plūsmu novērtējumam par pamatu tiek ņemts 2017. gada 21. septembra Sabiedrības Valdes (protokols Nr. 40 (2017)) pieņemtais un 2017. gada 13. oktobrī, Sabiedrības Padomes apstiprinātais Sabiedrības 2018. gada budžets.

Iepriekšējie pārvades pakalpojumu tarifi tika apstiprināti, piemērojot Metodikā ieviesto regulēto ieņēmumu maksimālo atļauto apjomu (*revenue cap*), attiecībā pret kuru tiek noteikta faktisko ieņēmumu novirzes pārvešana un nākamo tarifu pārskata ciklu, ievērojot ieņēmumu novirzi +/-10% apmērā no kapitāla atdeves vērtības. Tā kā 2017. gadā tarifu cikls pēc jaunās metodikas stājās spēkā no 2017. gada 1. jūlija, un nākamais tarifu projekts jāiesniedz līdz 2018. gada 1. februārim, plānotie jaudas rezervēšanas pakalpojumam nepieciešamie ieņēmumi 2017. gadam atspoguļoti sešu mēnešu periodam, un bija 15 451 tūkst. EUR. Iesniedzot tarifu projektu 2018. gadam, faktiskie 2017. gada 2. pusgada ieņēmumi salīdzina ar tarifu projektā plānotajiem. Ieņēmumi periodam no 2017. gada 1. jūlija līdz 2017. gada 31. decembrim ir prognozēti 13 241 tūkst. EUR apmērā, ko ietekmēja faktisko plūsmu samazinājums pret tarifu projektā iekļautajām plūsmām.

2017. gada faktiskās izmaksas, salīdzinot ar tarifu pārskata cikla kopējām izmaksām, vairāku aktivitāšu pārceļšanās no 2017. uz 2018. gadu dēļ samazinājās par 2 116 tūkst. EUR apmērā. Rezultātā aprēķinot kopējās iepriekšējā tarifu cikla izmaksas un ieņēmumu novirzes, 2018. gada tarifu ciklā netiek iekļautas nekādas korekcijas par 2017. gada tarifu projektā iekļautajiem nepieciešamajiem ieņēmumiem.

8.2 Galvenie pieņēmumi

Dabaszāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projekts ir izstrādāts pie sekojošiem nosacījumiem:

- 2018. gads ir Conexus otrais darbības gads, tāpēc, sagatavojot pārvades segmenta tarifus, kā salīdzinošie rādītāji par 2016. gadu ir izmantoti akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" dati par pārvades segmentu.
- Tarifu projektā pieņemts, ka Latvijas patēriņš ir 3 gadu vidējais Latvijas patēriņš, kas ir 14 025 tūkst. MWh. Ieejas no citas valsts pārvades sistēmas un izejas uz citas valsts pārvades sistēmu punktos prognozētās jaudas noteiktas 2018.gada budžeta apmērā.
- Pieņemts, ka no Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – IPGK, krātuve) ienākošajām jaudām 84% tiks novirzīti Latvijas patēriņam.
- Tarifu projektā iekļautās izmaksas atbilst 2018. gada budžetā plānotajām izmaksām. RAB iekļautās pamatlīdzekļu vērtības atbilst prognozētajām grāmatvedības bilances vērtībām 2017. gada 31. decembrī.
- 2017. gada tarifu projektā vadības izmaksu attiecināšana uz Pārvades segmentu bija noteikta pēc darbinieku skaita segmentā (52,92%). Ar 2018. gada 1. janvāri vadības izmaksu attiecināšanas metodika tiek mainīta. Vadības izmaksas uz Pārvades vai Uzglabāšanas segmentiem tiek attiecinātas proporcionāli pamatdarbības virzienu ieņēmumiem, par pamatu

ņemot nākamā gada budžetā plānotos ieņēmumus. 2018. gada tarifu projektā uz pārvades segmentu tiek attiecinātas 65% vadības izmaksas.

- Saskaņā ar Dabaszgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumu (apstiprināti 2017. gada 13. aprīlī ar SPRK padomes lēmumu Nr.1/16) 32. punktu, Tarifu projekts tiek papildināts ar IPGK tarifu atslēdzamai jaudai, piemērojot tos pašus nosacījumus, kādi ir minēti Metodikas 8. nodaļā.
- Tarifu projektā ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi jaudas produktu tarifiem piemērota atlaide 100 %.

8.3 Vēsturiskās sistēmas plūsmas

Dabaszgāzes pārvades sistēma tiek izmantota gan Latvijas patēriņa nodrošināšanai, gan tranzītam. Vēsturiski Latvijas pārvades sistēma nodrošināja arī Krievijas un Igaunijas apgādei nepieciešamās plūsmas no Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – IPGK). Šobrīd Krievijas gāzapgādes cauruļvadu sistēma ir uzlabota, tāpēc nav nepieciešamas uzglabāt dabaszgāzi IPGK pierobežu apgādes vajadzībām.

Dabaszgāzes patēriņš Latvijā 2017. gadā, tāpat kā pārējās Baltijas valstīs turpina samazināties. Sagatavojot Tarifu projektu 2018. gadam, dabaszgāzes patēriņš Latvijā tiek noteikts kā pēdējo 3 gadu vidējais daudzums 14 025 tūkst. MWh, kas ir gandrīz tāds pats kā tika paredzēts 2017. gada tarifu projektā (14 087 tūkst MWh). Pēdējo 3 gadu apjomus skat. 10.2. pielikumā.

Pēdējos divos gados ir pieaugusi Lietuvas komersantu interese izmantot IPGK, ne tikai veikt tranzītu no Lietuvas uz Igauniju. Intereses pieaugums saistīts ar sašķidrinātās gāzes termināļa darbības uzsākšanu Klaipēdā, no kura var iesūknēt dabaszgāzi uzglabāšanai IPGK.

Ja vēsturiski Latvijas patēriņš sastādīja ap 50 līdz 60% no kopējā pārvadītā dabaszgāzes apjoma, tad 2018. gadā prognozēts, ka 84% no pārvadītā apjoma sistēmā būs pārvadīta Latvijas patēriņa nodrošināšanai.

8.4 Pārvades segmenta darbība pēc tirgus atvēršanas

Dabaszgāzes nozarē 2017. gadā notika būtiskas izmaiņas. Saskaņā ar Enerģētikas likuma grozījumiem, 3. aprīlī tika atvērta dabaszgāzes tirgus Latvijā, nosakot, ka visas juridiskas personas var iegādāties dabaszgāzi no jebkura Latvijā reģistrēta tirgotāja par vienošanās cenu. Akciju sabiedrība „Latvijas Gāze” vairs nav vienīgais tirgus dalībnieks, kas nosaka dabaszgāzes cenu lietotājiem. Tirgū parādījās daudz jaunu dabaszgāzes tirgotāju. Līdz šim tirgotāju reģistrā ir 36 komersanti (saskaņā ar Regulatora mājaslapā 2017. gada 21. decembrī aktualizēto informāciju). Uz Tarifu projekta iesniegšanas dienu Sabiedrība ir noslēgusi 22 līgumus par pārvades sistēmas izmantošanu.

Enerģētikas likuma 15. pantā ir noteikti pārvades sistēmas operatora vispārīgie pienākumi, tai skaitā atbildība par enerģijas pārvades sistēmas darbību, apkalpošanu, drošumu, sistēmas vadību un attīstību licences darbības zonā, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas pārvadi atbilstoši pieprasījumam. Sistēmas operators nav tiesīgs veikt tādas darbības, kas nav tieši saistītas ar to pienākumiem un var traucēt vai apdraudēt šo pienākumu izpildi.

Papildus vispārīgajiem pienākumiem Enerģētikas likuma 112.pants noteic specifiskus pienākumus vienotajam operatoram, tai skaitā:

- nodrošināt dabaszgāzes pārvades sistēmas drošu, efektīvu un saimnieciski izdevīgu darbību, tās tehnisko ekspluatāciju un attīstību;
- nodrošināt pietiekamas pārrobežu pārvades jaudas, lai integrētos Eiropas dabaszgāzes pārvades sistēmas infrastruktūrā, izpildot visas ekonomiski pamatotās un tehniski īstenojamās prasības, kas attiecas uz sistēmas jaudu piegādes drošumu;
- ievērot pārredzamu un nediskriminējošu tirgus procedūru, iepērkot dabaszgāzi savu funkciju

veikšanai;

- iekasēt visus maksājumus, kas ir saistīti ar dabasgāzes pārvades sistēmu (tostarp piekļuves maksu, balansēšanas maksu un maksu par palīgpakalpojumiem).

Enerģētikas likums un Ministru kabineta 2011. gada 19.aprīļa noteikumi Nr.312 “Enerģijas lietotāju apgādes un kurināmā pārdošanas kārtība izsludinātās enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā” nosaka pārvades sistēmas operatora rīcību apstākļos, kad ir izsludināta enerģētiskās krīze. Pamatojoties uz šiem noteikumiem, Sabiedrība 2017. gadā rīkoja atklātu konkursu par dabasgāzes drošības rezerves izveidošanai nepieciešamā dabasgāzes daudzuma nodrošināšanu.

Tomēr ne Enerģētikas likums, ne citi nacionālie tiesību akti neparedz rīcību ārkārtas situācijā, kas nekvalificējas kā enerģētiskā krīze, bet ir ārpus pārvades sistēmas ierastās darbības, piemēram, ļoti liels dabasgāzes patēriņa pieprasījums sistēmas lietotāju neprecīzas plānošanas rezultātā, nepietiekamas pārvades sistēmas tehniskās jaudas un ierobežoti dabasgāzes piegādes avoti. Nacionālie tiesību akti detalizēti nenoteic, kādā veidā un ar kādiem pasākumiem pārvades sistēmas operatoram jānodrošina tam noteikto pienākumu veikšana pārvades sistēmas darbības drošuma, attīstības un ilgtspējīgas darbības atbilstoši pieprasījumam nodrošināšanai.

8.5 Izsole dabas gāzes nodrošināšanai starpsavienojuma punktā ar Inčukalna PGK

Ņemot vērā Latvijas Republikas gāzapgādes infrastruktūras vēsturisko uzbūvi, jo īpaši pazemes gāzes krātuves lomu pārvades sistēmas darba režīmu nodrošināšanā ziemā, krātuves izmantošanas tehniskos raksturlielumus, kā arī faktu, ka līdz 2017. gada jūnijam vienotais operators nebija saņēmis nevienu krātuves jaudas rezervācijas pieprasījumu 2017./2018. gada krātuves ciklam, tika rūpīgi izvērtēta zemā krājumu līmeņa iespējamā ietekme uz vienotā operatora spēju nodrošināt tam Gāzes regulas, tīkla kodeksu un Enerģētikas likuma uzliktos pienākumus, tai skaitā sniegt kvalitatīvus pārvades sistēmas pakalpojumus pārvades sistēmas lietotāju pieprasītā apjomā.

Vērtējot iespējamo risinājumu tika analizēti:

1. 2017. gada 28. marta Ministru kabineta grozījumi 2011. gada 19.aprīļa noteikumos Nr.312, pamatojoties uz kuriem dabasgāzes rezervju nodrošināšana un uzglabāšana aizsargāto lietotāju apgādei ir uzdots pārvades sistēmas operatoram;
2. Gāzes regulā uzsvērtās pārvades sistēmas viengabalainības, ar ko saprot jebkuru stāvokli pārvades sistēmā, arī vajadzīgās pārvades iekārtās, kurā dabasgāzes spiediens un kvalitāte ir pārvades operatora noteiktajās minimālajās un maksimālajās robežās, garantējot dabasgāzes tehnisko pārvadi, nozīme un pārvades operatora atbildība par tās ievērošanu, nosakot jaudu sadales mehānismu un pārslodzes vadības procedūras;
3. Komisijas regulas Nr.2017/459, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu Nr.984/2013 (Regula 2017/459), 6. panta pirmajā daļā noteiktais uzdevums nodrošināt sistēmas lietotājiem pieejamu maksimālo tehnisko jaudu, ņemot vērā sistēmas integritāti, drošību un efektīvu tīkla darbību;
4. Komisijas regulā Nr.312/2014, ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos, (Regula Nr.312/2014) 13. panta pirmajā daļā paredzētās tiesības pārvades sistēmas operatoram iepirkt balansēšanas pakalpojumus tādās situācijās, kad standartizēti īstermiņa produkti nevar nodrošināt pārvades tīkla darbību tā tehnisko iespēju robežās, vai gadījumos, kad standartizētu īstermiņa produktu tirdzniecība nav likvīda no Regulas Nr.312/2014 4. panta pirmās daļas izrietošo pārvades sistēmas operatora pienākumu nodrošināšanai, un situāciju, kurā balansēšanas pakalpojumu pirkšana nav risinājums, ja pārvades sistēmā nav spiediena un dabasgāzes piegāde no citiem avotiem nav iespējama;

5. Enerģētikas likuma 15. panta sestajā daļā un 112.pantā noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus, tai skaitā, atbildību par sistēmas darbību, drošumu un sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas pārvadi atbilstoši pieprasījumam.
6. Direktīvas 2009/73/EK 41. panta pirmajā daļā un Gāzes regulas 13. panta pirmajā daļā ietvertos tarifu vai to aprēķina metodiku noteikšanas pamatprincipus, nodrošinot pārvades operatoriem atbilstīgu stimulu īstermiņā un ilgtermiņā palielināt efektivitāti, sekmēt tirgus integrāciju un piegādes drošumu, kā arī ņemt vērā vajadzību pēc sistēmas viengabalainības un tās uzlabošanas un tarifi atspoguļo faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, vienlaikus ietverot attiecīgu peļņu no ieguldījumiem un vajadzības gadījumā ņemot vērā tarifu salīdzinošo novērtēšanu, ko izstrādājušas regulatīvās iestādes.

Vienotais operators secināja, ka nedz Latvijas, nedz Eiropas Savienības likumdošana neierobežo vienoto operatoru piemērotākā risinājuma izvēlē, lai nodrošinātu pārvades sistēmas efektīvu un ilgtspējīgu darbību. Vienlaikus vienotais operators, ņemot vērā, ka atbilstoši spēkā esošajai dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikai visas izmaksas, kas ir saistītas ar pārrobežu un reģionālās apgādes pārvades sistēmas darbību, apkalpošanu, drošumu, sistēmas vadību, attīstību, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī ar sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt gāzes pārvadi atbilstoši pieprasījumam, ir attiecināmas uz jaudas rezervēšanas pakalpojuma nodrošināšanu, secināja, ka ar izvēlēta risinājuma īstenošanu saistītās izmaksas ir iekļaujamas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu izmaksās, ciktāl tās tehnoloģiski un ekonomiski ir pamatotas.

Balstoties uz pārvades sistēmas un krātuves tehnisko informāciju, secināts, ka izņemšanas sezonas laikā IPGK esošs aktīvās gāzes apjoms vismaz 700 milj. m³ apmērā ir vienīgais pārvades sistēmas operatora rīcībā esošais tehniski iespējamais risinājums, kas ļauj nodrošināt atbilstošas ieejas jaudas pārvades sistēmas starpsavienojumā ar krātuvi. Bez šāda minimālā aktīvās gāzes apjoma IPGK pārvades sistēmas operators nespēj nodrošināt ziemas patēriņam atbilstošu nepieciešamo tehnisko ieejas jaudu pārvades sistēmas starpsavienojumā ar krātuvi un tā spēja kopumā nodrošināt nepārtrauktu pārvades pakalpojumu sniegšanu sistēmas lietotāju pieprasītā apjomā, kā arī nodrošināt sistēmas viengabalainību, ir apdraudēta.

Lai nodrošinātu spēju pildīt pārvades sistēmas operatoram uzliktos pienākumus 2017./ 2018. gada ziemā, pārvades sistēmas operators 2017. gada jūlijā rīkoja izsoli par dabasgāzes pieejamības nodrošināšanu starpsavienojuma punktā ar IPGK. Izsoles mērķis – ar atvērtā dabasgāzes tirgus dalībnieku iesaisti nodrošināt pietiekamu dabasgāzes daudzumu krātuvē ziemas mēnešos, kad vēsturiski ir lielākais pieprasījums pēc dabasgāzes. Lai to panāktu, izsoles noteikumos tika iekļauti nosacījumi par nodrošināmiem apjomiem un saistību izpildes datumiem.

8.6 Pārvades sistēmas ieejas/izejas punkti

Latvijas pārvades sistēmā ir šādi ieejas un izejas punkti:

- Kometi (LV/RU robeža) – ieejas un izejas punkts;
- Karksi (LV/EE robeža) – izejas punkts;
- Kiemenai (LV/LT robeža) - ieejas un izejas punkts;
- Izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei - izejas punkts no pārvades sistēmas, kuram nav noteiktas fiziskas vietas pārvades sistēmā.
- Dabasgāzes krātuve (IPGK) (iekšzemes robeža) – tehniskais ieejas un izejas punkts

JAUDAS REZERVĒ

- Kiemenai
- Karksi
- IPGK
- Korneti

JAUDAS NEREZERVĒ

- VTP
- Izejai Latvijas patēriņam

8.6.1 Plūsmu sadalījums par ieejas/izejas punktiem

Latvijas pārvades sistēma atšķiras no citiem Eiropas tirgiem ar to, ka Latvijā nevienā no punktiem nevienmērīga plūsmu sadalījuma gada laikā dēļ nav prognozēta gada produktu tirdzniecība. 2017. gadā apstiprinātie tarifi, kas stājās spēkā ar 2017. gada 1. jūliju, neradīja tirgotājiem neparedzētas neērtības.

Korneti ir galvenais ieejas punkts dabasgāzes piegādēm no Krievijas. Šajā ieejas punktā vasarā tiek saņemta dabasgāze Latvijas patēriņam, kā arī iesūkņēšanai IPGK. Ziemā dabasgāzes plūsma var tikt nodrošināta pretējā virzienā un Korneti var kalpot kā izejas punkts piegādēm no IPGK uz Krieviju.

Otrs būtiskākais ieejas/izejas punkts ir ieeja/izeja uz dabasgāzes krātuvi. Tā kā IPGK ir sezonāla krātuve, kas ziemā strādā izņemšanas režīmā, bet vasarā iesūkņēšanas režīmā, arī šajā punktā nav konstantas plūsmas gada laikā, kas ļautu prognozēt gada produktu iegādi. 2018. gada Tarifu projektā paredzēts, ka IPGK ir tehniskais ieejas un izejas punkts.

Igaunijas un Latvijas pārvades sistēmās izmantoto tehnoloģisko risinājumu dēļ Karksi dabasgāzes fiziska plūsma ir iespējama tikai Igaunijas virzienā (izejoša). Pretējā virzienā ir iespējamas tikai virtuālās pretplūsmas.

Kiemenai ir ieejas/izejas punkts, kurā pēdējā gada laikā ir pieaugusi dabasgāzes plūsma. Kā ieejas punkts Kiemenai tiek izmantots gadījumā, ja notiek dabasgāzes tranzīts no Lietuvas uz Igauniju, kā arī notiek iesūkņēšana no Klaipēdas sašķidrinātā dabasgāzes termināļa IPGK. Kā izejas punkts Kiemenai tiek izmantotas gadījumos, ja Lietuvā veidojas piegādes iztrūkums no citiem piegādes avotiem vai ir citi tehnoloģiski ierobežojošie faktori.

Ņemot vērā plānoto Latvijas patēriņu, tranzīta apjomu un nepieciešamību pēc dabasgāzes piegādēm kaimiņvalstīs, tiek sastādīta Latvijas dabasgāzes bilance, kas parāda gada kopējās plūsmas sadalījumu pa ieejas/izejas punktiem.

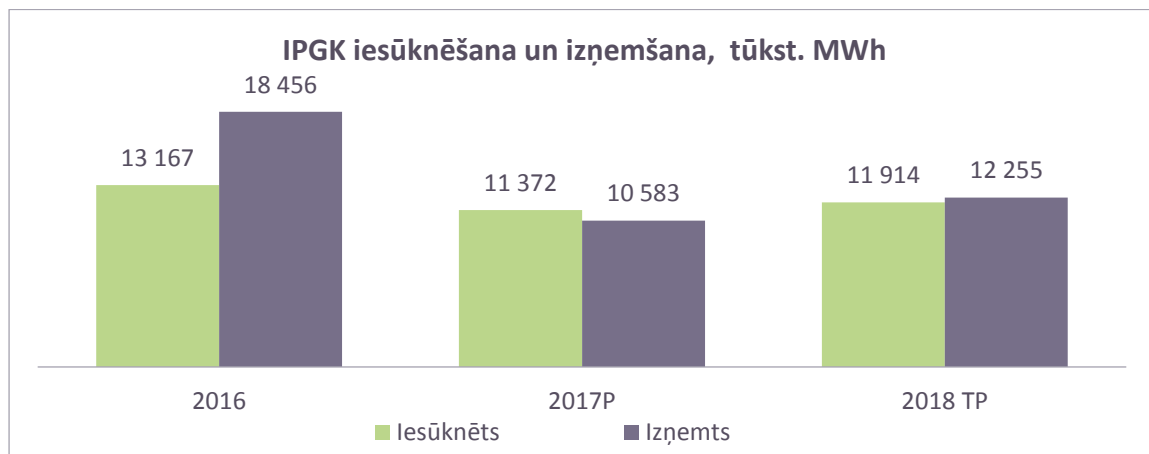
Saskaņā ar Metodiku, pārvades sistēmas ieejas un izejas punktu prognozētās dienas vidējās jaudas jānosaka kā ieejas un izejas punktu trīs iepriekšējo kalendāro gadu dienas vidējās izmantotās jaudas. Analizējot pēdējo gadu pārvadītās dabasgāzes un patēriņa apjomu samazināšanos, Tarifu projekts ir sagatavots, balstoties uz 2018. gada prognozētajām jaudām. Prognozētā 2018. gada Tarifu projekta ieejas un izejas punktu gada jauda ir par 15% mazāka, nekā trīs iepriekšējo gadu ieejas un izejas punktu jauda.

Tarifu projektā izejas punkta jauda Latvijas lietotāju apgādei ir noteikta kā 3 gadu vidējais apjoms.

8.6.2 IPGK jauda un piemērojamā atlaide

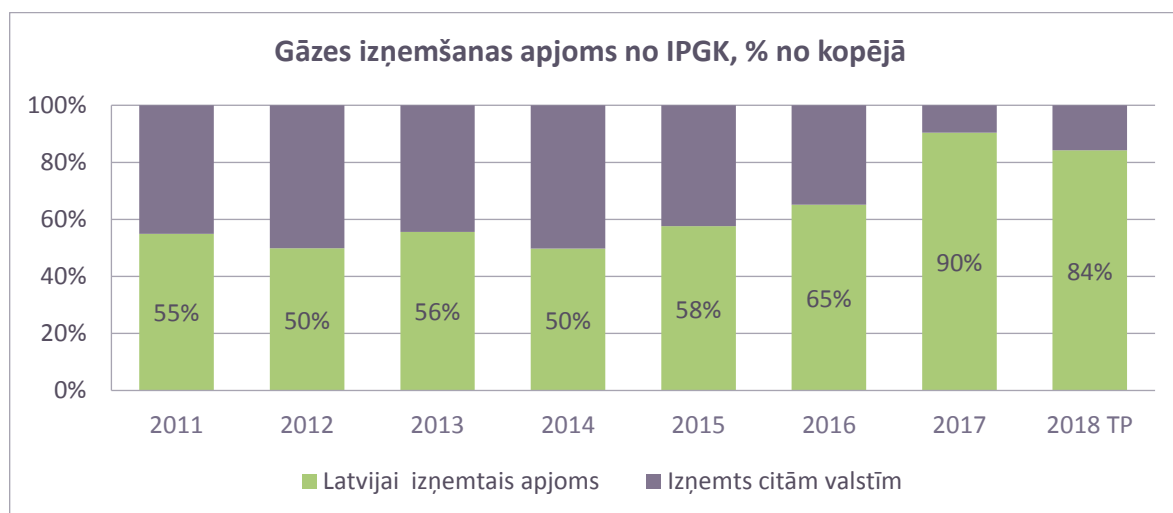
2017. gada sezonā IPGK iesūknētais dabasgāzes apjoms ir vēsturiski mazākais iesūknētais apjoms. 2018. gadā kopējie iesūknēšanas apjomi IPGK tiek plānoti 11 914 tūkst. MWh dabasgāzes, kas ir par 5% vairāk nekā 2017. gadā.

Izņemšanas un iesūknēšanas apjomi IPGK atspoguļoti zemāk esošajā grafikā.

Ņemot vērā, ka Latvijas patērētājs ziemas mēnešos tiek apgādāts no IPGK un, ņemot vērā iesūknējamā daudzuma samazināšanos, ar katru gadu palielinās no IPGK izņemtās dabasgāzes apjoma īpatsvars Latvijas patēriņam. 2018. gadā prognozēts, ka 84% no kopējā IPGK izmantošanas tiks lietots Latvijas patēriņam. Šī attiecība tiek ņemta par pamatu aprēķinot Metodikas 40.punktā paredzēto ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi izmaksu pārdales koeficientu starp pārvades sistēmu un izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei $K_{reg}=0.84$, kas tiek aprēķināts kā Inčukalna pazemes gāzes krātuvē viena krātuves cikla laikā Latvijas tirgus vajadzībām uzglabātā un kopējā viena krātuves cikla laikā uzglabātā apjoma attiecība.

Ņemot vērā, ka Tarifu projektā Latvijas patēriņš tiek noteikts kā 3 gadu vidējais apjoms, paredzēts, ka no krātuves tiks izņemts 12 255 tūkst. MWh un 10 300 tūkst. MWh tiks novirzīts Latvijas lietotāju apgādei.

Lai IPGK izmantošana tirgus dalībniekiem būtu konkurētspējīga, pārvades sistēmas operators nosaka ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifiem piemērojamo atlaidi D_{kr} . 2017. gada apstiprinātajos tarifos IPGK tika piemērota atlaide $D_{kr} = 50\%$ (nosakot to saskaņā ar Eiropas komisijas regulā (ES) 2017/460 ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām minēto).

2018. gada Tarifu projektā noteikts, ka IPGK ir tehniskā punkta statuss. IPGK tarifu projektā tiek piemērota atlaide D_{kr} – 100%.

Atlaide ieejas un izejas punktā uz/no IPGK tika noteikta, lai dalībnieki būtu ieinteresēti maksimāli izmantot IPGK un tā kā gāzes avots būtu vienlīdz konkurētspējīga ar citiem dabasgāzes piegādes ceļiem, kas savukārt dotu iespēju droši izmatot visu dabasgāzes pārvades sistēmu. To arī parāda Strategy&PwC Eiropas Komisijas uzdevumā veiktais pētījums "Strategy Supporting the Impact Assessment Concerning Rules on Harmonised Transmission Tariff Structures for Gas and Allocation of New Gas Transmission Capacity". Papildus starpsavienojuma punkta ar IPGK pārveidošanu par tehnisku punktu ļaus ieviest jaunus krātuves produktus un nodrošināt to izmantošanu atbilstoši jauno krātuves produktu aprakstiem.

8.6.3 Izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei

Saskaņā ar Metodiku izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei ir komerciāls izejas punkts no pārvades sistēmas, kuram nav noteiktas fiziskas vietas pārvades sistēmā. Šis punkts apkopo visas tehniski iespējamās izejas uz sadales sistēmu, tas ir tikai viena virziena punkts.

Reģionālās pārvades sistēmas pakalpojumu komponente	Apzīmējums	Mērv.	2018.gada tarifu projekts
Pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas	I_{PSO ST}	EUR	5 919 674
Reģionālās apgādes pārvades sistēmas izmaksas	I_{PSO reg}	EUR	31 124 595
Pārvades sistēmas ieejas jauda	Pie	kWh/d	78 371 734
Pārvades sistēmas izejas jauda	Piz	kWh/d	78 371 734
Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves prognozētā dienas vidējā jauda	Pie_{kr}	kWh/d	33 576 397
Izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi prognozētā dienas vidējā jauda	Piz_{kr}	kWh/d	32 640 378
Izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei prognozētā maksimālā dienas jauda	Piz_v	kWh/d	38 424 742
Standarta gada izejas jaudas produktu tarifs izejas punktam uz citas valsts pārvades sistēmu	Tiz	EUR/kWh/d/gadā	0.04202
Gada laikā dabasgāzes pārvades un sadales sistēmai pieslēgtajiem gzficētajiem objektiem piegādātās dabasgāzes apjomu prognoze	Q_{nod liet}	kWh	14 025 030 757
Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi izmaksu pārdales koeficients starp pārvades sistēmu un izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei	K_{reg}		84%
Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifem piemērotā atlaide	D_{kr}		100%
Reģionālās pārvades sistēmas pakalpojumu komponente	K_{pārv}	EUR/kWh	0.0024845

8.7 Tarifu projektā noteiktie reizinātāji, koeficienti un sezonālie faktori

- Īstermiņa jaudas produktu tarifu aprēķināšanai izmantoti šādi reizinātāji:
 - ceturkšņa standarta jaudas produktiem $K_c=1$;
 - mēneša standarta jaudas produktiem $K_m=1$;
 - dienas standarta jaudas produktiem $K_d=1.05$;
 - pašreizējās dienas standarta jaudas produktiem $K_{d1}=1.05$;
 - atslēdzamās jaudas produktiem virtuālās pretplūsmas pakalpojumam $K_{virt}=0.95$
- Ņemot vērā, ka 2017. gada produktos sezonālitate netiek piemērota, aprēķinot tarifus sezonālajam faktoram tiek piemērots lielums 1.
- Pārvades sistēmas pārslodzes koeficients $K_{pārs1}=0.05$.

8.8 Tarifus veidojošo izmaksu pamatojums

Saskaņā ar Metodikas 10.punktu, tarifu aprēķinā iekļautās izmaksas sedz plānotie jaudas rezervēšanas pakalpojuma nepieciešamie ieņēmumi no pārrobežu pārvades sistēmas jaudas rezervēšanas un no reģionālās apgādes pārvades sistēmas izmantošanas.

Saskaņā ar Metodikas 11.punktu, tarifu aprēķinā iekļautas izmaksas 37 044 tūkst. EUR, t.sk. 5.7 milj. EUR no iepriekšējā tarifu projektā neiekļautām izmaksām.

Pārvades tarifu iekļaujamās izmaksas tūkst. EUR	2017 apstiprinātais tarifu projekts	2017 prognose	2018 tarifu projekts	Δ `18/`17TP %	Δ `18/`17 TP EUR
Kopējās izmaksas	30 900	34 493	37 044	20%	6 145
Kapitāla izmaksas	19 471	19 586	17 711	-9%	(1 760)
RAB	180 864	180 864	176 862	-2%	(4 003)
WACC	4.68%	4.68%	4.70%		
Kapitāla atdeve	8 464	8 464	8 312	-2%	(153)
Pamatlīdzekļu nolietojums	11 006	11 122	9 400	-15%	(1 607)
Nodokļu izmaksas	2 139	1 283	877	-59%	(1 262)
Ekspluatācijas izmaksas	9 290	13 624	18 454	99%	9 164
Dabasgāze tehnoloģiskajām vajadzībām	666	323	362	-46%	(304)
Personāla un sociālās izmaksas	3 649	3 306	3 460	-5%	(189)
Kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas	2 367	1 788	5 910	150%	3 543
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	2 608	2 498	3 014	16%	406
Tarifu projektā neiekļautās atgūstamās izmaksas no iepriekšējā tarifu cikla	0	5 709	5 709		5 709

8.8.1 Izmaksu attiecināšana starp reģionālo un pārrobežu sistēmu

Saskaņā ar Metodikas 11.punktu tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas tiek attiecinātas uz pārrobežu un reģionālās apgādes pārvades sistēmu. Izmaksu attiecināšana notiek saskaņā ar izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodiku.

8.8.2 Regulējamo aktīvu bāze

Visi RAB iekļautie pamatlīdzekļi tiek izmantoti efektīvi jaudas rezervēšanas pakalpojumu sniegšanā, nodrošinot kvalitatīvu un drošu pakalpojumu sniegšanu.

RAB vērtībā nav iekļauta pamatlīdzekļu vērtības daļa, kas finansēta no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas un institūcijas finanšu palīdzības vai finanšu atbalsta.

8.8.3 Nolietojums un amortizācijas atskaitījumi

Pārvade, tūkst. EUR	2018 Tarifu projekts
Pamatlīdzekļu nolietojums	9 199
Nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksu norakstījums	200
Nolietojums kopā	9 400

2017. gadā Sabiedrība nolēma mainīt nolietojuma normas pārvades segmenta noteiktiem pamatlīdzekļiem 2018. gadam – krānu mezgliem un katodstacijām pagarināti lietošanas laiki par 10 gadiem.

8.8.4 Nodokļi

Saskaņā ar Metodikas 27.punktu, nodokļos iekļauts nekustamā īpašuma nodoklis, kas attiecas uz pārvades segmentu, kā arī aprēķinātais uzņēmuma ienākuma nodoklis.

Pārvade, tūkst. EUR	2018 Tarifu projekts
Uzņēmuma ienākumu nodoklis	13
Nekustamā īpašuma nodoklis	864
Nodokļi kopā	877

8.9 Eksploatācijas izmaksas

Eksploatācijas izmaksas sastāv no tām izmaksām, kas nepieciešamas, lai uzturētu pārvades sistēmu drošā un darbam gatavā stāvoklī. Saskaņā ar Metodikas 29. punktu šajās izmaksās ir iekļautas dabasgāzes pārvades zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas, personāla izmaksas, kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto eksploatācijas remontu izmaksas, un arī pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

8.9.1 Dabasgāzes apjomi tehnoloģiskām vajadzībām pārvadē

Dabasgāzes apjomus zudumiem un tehnoloģiskajam patēriņam pārvades sistēmā ietekmē sistēmas tehniskais stāvoklis, tehnoloģiskie darba režīmi, dabasgāzes uzskaites kārtība, kā arī apkārtējās vides temperatūra.

Pārvade	2018 Tarifu projekts
Izmaksas dabasgāzei tehnoloģiskajām vajadzībām un pašpatēriņam, tūkst. EUR	362
Dabasgāze tehnoloģiskajām vajadzībām un pašpatēriņam, MWH	16 618

8.9.2 Personāla izmaksas

Izveidojot Conexus, notika darbinieku pāreja no akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” uz Conexus.

Kopējais prognozētais Conexus darbinieku skaits, sadalījumā pa darbības virzieniem un vadību:

Pārvade, tūkst. EUR	2018 Tarifu projekts
Darba alga	2 656
Sociālā apdrošināšana	636
Pārējās personāla izmaksas (darba koplīgums, Pensiju fonds, veselības apdrošināšana)	168
Personāla un sociālās izmaksas kopā	3 460

8.9.3 Kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas

Pārvade, tūkst. EUR	2018 Tarifu projekts
Kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas kopā	5 911

8.9.4 Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

Pārvade, tūkst. EUR	2018 Tarifu projekts
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas kopā	3 014

9 Ieejas un izejas punktu 2015.-2018. gada jaudas, dabasgāzes bilance MWh

Nr. p.k.	Ieejas punktu gada jauda MWh	2015	2016	2017 prognoze	2015./2017. gadu vidējā jauda	2017.gada apstiprinātais tarifu projekts	2017 Izmaiņas prognoze/tarifu projekts	2018.gada tarifu projekts	2018 Tarifu projekta izmaiņas pret iepriekšējo trīs gadu vidējo jaudu %
1	Pārvades sistēmas kopējā prognozētā ieejas punktu jauda gadā	39 144 079	34 878 074	26 996 525	33 672 893	28 326 822	-1 330 297	28 605 683	-15%
1.1.	Pārvades sistēmas ieejas jauda	21 943 970	16 422 506	16 413 392	18 259 956	17 488 687	-1 075 295	16 350 298	
	Ieejas punkta jauda Korneti	20 918 490	15 959 010	14 260 010	17 045 837	16 772 459	-2 512 449	12 584 393	
	Ieejas punkta jauda Kiemenai	1 025 480	463 496	2 153 276	1 214 084	716 228	1 437 048	3 765 905	
	Ieejas punkta jauda Karksi	0	0	106	35	0	106	0	
1.2.	Ieejas punkta jauda no krātuves	17 200 109	18 455 568	10 583 133	15 412 937	10 838 135	-255 002	12 255 385	
2	Pārvades sistēmas kopējā prognozētā izejas punktu jauda gadā	39 144 079	34 878 074	26 996 525	33 672 893	28 326 822	-1 330 297	28 605 683	-15%
2.1.	Pārvades sistēmas izejas jauda	22 822 577	21 710 574	15 624 599	20 052 583	16 740 869	-1 116 270	16 691 945	
	Izejas punkta jauda Korneti	4 306 651	3 086 462	560 800	2 651 304	1 938 014	-1 377 214	0	
	Izejas punkta jauda Kiemenai	460 293	389 758	358 517	402 856	0	358 517	1 929 534	
	Izejas punkta jauda Karksi	4 096 196	3 486 754	1 337 226	2 973 392	716 228	620 999	737 380	
	Izejas punkta jauda Latvijas lietotāju apgādei	13 959 436	14 747 600	13 368 056	14 025 031	14 086 628	-718 572	14 025 031	0%
2.2.	Izejas punkta jauda uz krātuvi	16 321 502	13 167 500	11 371 926	13 620 309	11 585 953	-214 027	11 913 738	

